

ΑΡ. 3638

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 135

Αριθμός 5595

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001
ΚΑΙ 139(Ι) ΤΟΥ 2002)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις
εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21
των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων,
εκδίδει την ακόλουθη απόφαση.

Τίτλος : Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) – απαλλαγή από φόρο εισοδήματος και τέλη χαρτοσήμου.

1. Διαδικασία:

Στις 23 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Εισοχύσεων, ατομική ενίσχυση, η οποία φέρει τον τίτλο «Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) – απαλλαγή από φόρο εισοδήματος και τέλη χαρτοσήμου». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Εισοχύσεων Νόμων (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος») και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Εισοχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Η χορήγηση της συγκεκριμένης ατομικής ενίσχυσης είχε αρχίσει κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου και πρόκειται να συνεχιστεί για διάστημα μεγαλύτερο των δύο χρόνων. Ως εκ τούτου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά, με βάση το άρθρο 21, υφιστάμενη ενίσχυση, η οποία κοινοποιείται στον Έφορο Δημοσίων Εισοχύσεων.

2. Περιγραφή της κοινοποιηθείσας ατομικής ενίσχυσης:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.
- (β) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος που επιβάλλεται ή εισπράττεται με βάση τους περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμους 1961 μέχρι 2002, καθώς και από τα τέλη χαρτοσήμου που καταβάλλονται με βάση τους περί Χαρτοσήμων Νόμους του 1963 μέχρι 2002.
- (γ) δικαιούχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, το οποίο εγκαθιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τους περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμους του 1989 μέχρι 2000.
- (δ) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει ως νομική βάση το άρθρο 19(β) και (γ) των περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμων του 1989 μέχρι 2000.
- (ε) η απαλλαγή παρέχεται επ' αόριστον.
- (στ) δεν τίθεται θέμα επιστροφής της φοροαπαλλαγής εφόσον αυτή παρέχεται με βάση τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «δημόσια ενίσχυση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό διά της ενοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις του Νόμου:
  - (i) χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Η παρεχόμενη απαλλαγή από φόρο εισοδήματος και τέλη χαρτοσήμου σημαίνει παράταση του Δημοσίου από φόρους και τέλη που θα εισέπραττε κανονικά και άρα απόλεια δημοσίων εσόδων.
  - (ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού η απαλλαγή που παρέχεται στη δικαιούχο

επιχείρηση σημαίνει ελάφρυνση από τις συνήθεις επιβαρύνσεις της, με αποτέλεσμα να έχει εξοικονόμηση πόρων. Η οικονομική αυτή ενίσχυση δε θα είχε ληφθεί υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής δραστηριότητας της δικαιούχου.

- (iii) συνιστά ενοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής και αυτό γιατί η απαλλαγή δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις, αλλά περιορίζεται σε συγκεκριμένο πρακτορείο ειδήσεων, δηλαδή το ΚΥΠΕ, το οποίο συνιστά επιχείρηση, αφού παρέχει υπηρεσίες οικονομικής φύσεως και ανταγωνίζεται άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα με σκοπό τον προσπορισμό κέρδους, η φορολογική απαλλαγή που εισάγει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά μία εξαίρεση από την εφαρμογή του βασικού συντελεστή του φόρου εισοδήματος και των τελών χαρτοσήμου, η οποία δε δικαιολογείται από τη φύση ή τη λογική του φορολογικού συστήματος, αλλά παρέχει οφέλη μόνο σε μια επιχείρηση, άρα, το μέτρο είναι επιλεκτικό.
- (iv) τέλος, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, και αυτό γιατί η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται στο ΚΥΠΕ μειώνει το κόστος των υπηρεσιών του, με αποτέλεσμα να τίθεται σε ενοϊκότερη θέση σε σχέση με τις μη ενισχυόμενες ξένες και κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της σύνταξης και μετάδοσης ειδήσεων στην Κύπρο και το εξωτερικό.
- (γ) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν ανήκει σε κάποια από τις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου.
- (δ) Εφόσον από τα ανωτέρω κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε αν ανήκει σε μια από τις κατηγορίες ενισχύσεων που προνοούν τα άρθρα 4 και 5 του Νόμου.

Συγκεκριμένα, εξετάστηκε εάν η κοινοποιηθείσα ενίσχυση ανήκει στην κατηγορία των ενισχύσεων του άρθρου 4(ε) του Νόμου, δηλαδή τις ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτηριστικά δημοσιονομικού μονοπωλίου, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στις επιχειρήσεις αυτές.

Ο Έφορος, κατά την άσκηση της εξουσίας που του χορηγεί το συγκεκριμένο άρθρο, έβρινε ότι η ενεργοποίηση του παραπάνω άρθρου προϋποθέτει την εκ των προτέρων ικανοποίηση όλων των παρακάτω κριτηρίων, τα οποία αναφέρονται και στην Εγκύκλιο του Αρ. 6 με τίτλο «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Εισοχύσεων Νόμοι του 2001, Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος»:

- (i) Η υπηρεσία αυτή πρέπει να είναι υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, δηλαδή, λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης, πρέπει να είναι αναγκαία για την καθημερινή ζωή των πολιτών και να προσφέρεται σε όλους τους πολίτες που κατοικούν στην επικράτεια του συγκεκριμένου κράτους σε κανονική βάση και σε επαρκή ποσότητα και τιμή·
- (ii) η διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος θα πρέπει να έχει ανατεθεί στην επιχείρηση ρητά και επίσημα (με νομοθετική, κανονιστική, διοικητική πράξη, γραπτή απόφαση, σύμβαση) από το Δημόσιο·
- (iii) οι δημόσιες ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιχειρήσεις γενικού οικονομικού συμφέροντος θα πρέπει απλώς να αντισταθμίζουν και να μην υπερβαίνουν το συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την ιδιαίτερη αποστολή γενικού οικονομικού συμφέροντος που έχει ανατεθεί στην επιχείρηση.

Σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 7 των περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμων του 1989 μέχρι 2000, το ΚΥΠΕ αποτελεί νομικό πρόσωπο που έχει ως σκοπό του τη συλλογή πληροφοριών και στοιχείων για τη σύνταξη και μετάδοση ειδήσεων με αντικειμενικό τρόπο και διοικείται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο, τα μέλη του οποίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με το άρθρο 5 των πιο πάνω νόμων, οι αρμοδιότητες του ΚΥΠΕ είναι η συλλογή πληροφοριών στη Δημοκρατία για την αντικειμενική σύνταξη ειδήσεων και η διάθεση αυτών των ειδήσεων με ή χωρίς αμοιβή σε όλους όσοι θα ήθελαν να τις χρησιμοποιήσουν. Επίσης, το ΚΥΠΕ μεταδίδει στη Δημοκρατία και εκτός αυτής ειδησεογραφικά δελτία και φωτογραφίες και εκδίδει πληροφοριακά δελτία.

Οι πιο πάνω αρμοδιότητες του ΚΥΠΕ ασκούνται με βάση συγκεκριμένες θεμελιώδεις αρχές, οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 6 των περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμων. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι το ΚΥΠΕ λειτουργεί ως ανεξάρτητος οργανισμός χωρίς ποιοσδήποτε επιρροές ή έλεγχο από πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα που θα μπορούσαν να θέσουν υπό αμφισβήτηση την ακεραιότητα και αντικειμενικότητα των ειδήσεων που μεταδίδει. Επίσης το ΚΥΠΕ οφείλει, εντός των οικονομικών δυνατοτήτων του, να αποκτήσει τα κατάλληλα μέσα με στόχο να προσφέρει συνεχώς στους συνδρομητές του αμερόληπτες και έγκυρες ειδήσεις καθώς και να καλύπτει αξιόλογα γεγονότα και δραστηριότητες σχετικές με την Κύπρο.

Οι κύριες δραστηριότητες του ΚΥΠΕ είναι η μετάδοση ειδήσεων και φωτογραφιών έναντι αμοιβής. Κατά το έτος 2001, το ΚΥΠΕ μετέδωσε συνολικά 20.693 ειδήσεις στην ελληνική εκπομπή του και 2.054 ειδήσεις στην αγγλική εκπομπή του. Συνδρομητές της ελληνικής εκπομπής είναι, μεταξύ άλλων, καθημερινές και εβδομαδιαίες εφημερίδες (μηνιαία συνδρομή £30),

ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί (μηνιαία συνδρομή £50) και ξένα πρακτορεία ειδήσεων. Συνδρομητές της αγγλικής εκπομπής είναι καθημερινές και εβδομαδιαίες εφημερίδες (μηνιαία συνδρομή £50), ξένα πρακτορεία ειδήσεων και ξένες διπλωματικές αποστολές (μηνιαία συνδρομή £100). Ως προς τη μετάδοση φωτογραφιών, κατά το 2001 το ΚΥΠΕ απέστειλε 178 δικές του φωτογραφίες στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων και 160 στο Ευρωπαϊκό Πρακτορείο Ειδησεογραφικών Φωτογραφιών για χρήση από τους συνδρομητές μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος. Οι συνδρομητές της φωτογραφικής υπηρεσίας είναι καθημερινές και εβδομαδιαίες εφημερίδες (μηνιαία συνδρομή £100). Επίσης, το ΚΥΠΕ προσφέρει πρόσβαση με συνδρομή στην Τράπεζα Δεδομένων του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Από το νομικό πλαίσιο που διέπει το ΚΥΠΕ και τους σκοπούς του προκύπτει ότι δεν ικανοποιούνται όλα τα κριτήρια για την ενεργοποίηση του άρθρου 4(ε) του Νόμου. Πιο συγκεκριμένα—

- (i) Η περιγραφή του σκοπού, των αρμοδιοτήτων και των θεμελιωδών αρχών που διέπουν τη λειτουργία του ΚΥΠΕ, σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 6 των περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμων του 1989 μέχρι 2000, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως σαφής ανάθεση υποχρέωσης για τη διαχείριση μιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος· κι αυτό γιατί δεν υποχρεώνει το ΚΥΠΕ μέσα από ρητές διατάξεις στη διαχείριση μίας καθορισμένης υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος που να εξυπηρετεί τις κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες όλων των πολιτών, αλλά επιτρέπει τη δραστηριοποίησή του σε ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, οι οποίες παρέχονται ή δύνανται να παρασχεθούν και από τα άλλα πρακτορεία ειδήσεων που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Δεν υπάρχει λοιπόν σαφής και ακριβής ορισμός αλλά ούτε και ανάθεση τέτοιων δημόσιων υπηρεσιών που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος,
- (ii) οι δημόσιες ενισχύσεις που χορηγούνται στο ΚΥΠΕ δεν πρέπει να υπερβαίνουν το συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την ιδιαίτερη αποστολή γενικού οικονομικού συμφέροντος που έχει ανατεθεί στην επιχείρηση.

Για την εξακρίβωση του συμπληρωματικού κόστους της υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, απαιτείται η επιμέτρηση της ενίσχυσης και η τήρηση χωριστών λογαριασμών από τη δικαιούχο επιχείρηση. Σε μέτρα, όμως, φορολογικών απαλλαγών, όπως το κοινοποιηθέν, δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί το ακριβές ύψος της ενίσχυσης, με βάση το οποίο θα διαπιστωθεί κατά πόσο η ενίσχυση είναι αναγκαία και ανάλογη με το κόστος της αποστολής γενικού οικονομικού συμφέροντος που ανατίθεται σε μία επιχείρηση. Με βάση δε το

υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, ακόμη και αν υπήρχε σαφής και ακριβής ορισμός των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχει το ΚΥΠΕ, η Αρχιδία Αρχή θα αδυνατούσε να καθορίσει το ποσό που είναι απαραίτητο για την κάλυψη των συμπληρωματικών κόστους του ΚΥΠΕ, διότι αφενός μεν δεν τηρούνται χωριστοί λογαριασμοί για τις δημόσιες και εμπορικές δραστηριότητες του ΚΥΠΕ, αφετέρου δε, παράλληλα με την κρατική χορηγία, το ΚΥΠΕ απολαμβάνει απαλλαγής από την καταβολή φόρων εισοδήματος και τελών χαρτοσήμου.

Ως εκ τούτου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στα κριτήρια (i), (ii) και (iii) ανωτέρω, και άρα δε δύναται να εγκριθεί με βάση το άρθρο 4(ε) του Νόμου.

Περαιτέρω εξετάστηκε σε ποια από τις κατηγορίες ενισχύσεων του άρθρου 5 του Νόμου, που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Αφού λήφθηκε υπόψη ο στόχος της ενίσχυσης, κρίθηκε ότι αυτή εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων που δύναται να εγκριθούν για να προωθήσουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο οι συγκεκριμένοι όροι της ενίσχυσης διασφαλίζουν σε ικανοποιητικό βαθμό την πιθανή επίτευξη του στόχου που επιδιώκεται.

Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση που χορηγείται χωρίς καμία άμεση υποχρέωση, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης που να διασφαλίζει τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του ΚΥΠΕ, δηλαδή χωρίς να χρηματοδοτεί άμεσα επενδύσεις ή δημιουργία θέσεων εργασίας ή έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη. Ενισχύσεις αυτής της μορφής χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές ενισχύσεις.

Οι λειτουργικές ενισχύσεις ενδέχεται να εμπίπτουν στις κατηγορίες δημοσίων ενισχύσεων που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου. Βασικές, όμως, προϋποθέσεις για να εγκριθούν από τον Έφορο ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 5, είναι οι ενισχύσεις αυτές να είναι κατάλληλες και απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 5. Οι ενισχύσεις λοιπόν που εγκρίνονται δυνάμει του άρθρου 5 πρέπει να μην ξεπερνούν τα όρια του τι είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών του συγκεκριμένου άρθρου. Ο μακροχρόνιος όμως χαρακτήρας της ενίσχυσης σε συνδυασμό με τα βασικά στοιχεία της, δηλαδή την έλλειψη άμεσης, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, υποχρέωσης εκ μέρους του δικαιούχου και την αδυναμία επιμέτρησής της, την καθιστά ακατάλληλη και δυσανάλογη για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται από το άρθρο 5.

Γι' αυτούς τους λόγους, κρίθηκε ότι λειτουργικές ενισχύσεις δύναται να εγκριθούν από τον Έφορο υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις και κατά κανόνα σε περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται ρητά στους Κανονι-

σμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου και περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση κατηγοριών δημοσίων ενισχύσεων που εμπίπτουν στους τομείς που καλύπτει το άρθρο 5.

Κατ' επέκταση, η φορολογική απαλλαγή που παρέχεται με την κοινοποιηθείσα ενίσχυση, ως λειτουργική ενίσχυση, αποβλέπει στο να απαλλάξει το ΚΥΠΕ από τις φορολογικές δαπάνες που θα έπρεπε το ίδιο να επιμυθεί στα πλαίσια της τρέχουσας διαχείρισης των συνήθων δραστηριοτήτων του. Το αποτέλεσμα είναι να νοθεύεται ο ανταγωνισμός μεταξύ του ΚΥΠΕ και των ξένων και κυπριακών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της σύνταξης και μετάδοσης ειδήσεων στην Κύπρο και το εξωτερικό και να υπάρχει σαφής κίνδυνος αλλοίωσης των όρων των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον, χωρίς να καθίσταται δυνατή η επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Νόμου (ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων).

Ενόψει των πιο πάνω, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν είναι ούτε κατάλληλη αλλά ούτε και ανάλογη για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 5.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση με τίτλο «Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) - απαλλαγή από φόρο εισοδήματος και τέλη χαρτοσήμου» συνιστά δημόσια ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Η ενίσχυση αυτή δεν εγκρίνεται για τους λόγους που αναφέρονται στο μέρος 3 πιο πάνω.

Η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου. Ως εκ τούτου, εκδίδεται αρνητική απόφαση. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση θα εξακολουθεί να ισχύει το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε θα πρέπει να καταργηθεί.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

Λευκωσία, 18 Σεπτεμβρίου 2002.

ΧΡ. ΑΝΑΡΤΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

E.A.E.: 25.06.002.135 (88.1.2.11.2.2.12)